

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GÜZELLİK VE SAÇ BAKIMI HİZMETLERİ

CİLT BAKIM KOZMETİKLERİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. CİLT TEMİZLEME KOZMETİKLERİ	3
1.1. Emülsiyonların Yapısı.....	3
1.1.1. Kozmetik Emülsiyonlarda Kullanılan Bazı Yağlı Maddeler	4
1.1.2. Emülsiyonların Özellikleri ve Cilt Üzerindeki Etkileri	4
1.1.3. Maddelerin Cilt Tarafından Absorbsiyonu (Emilmesi)	5
1.2. Kremler	6
1.2.1. Tanımı.....	6
1.2.2. Çeşitleri.....	6
1.2.3. İçerikleri.....	6
1.3. Jeller.....	7
1.3.1. Tanımı.....	7
1.3.2. Çeşitleri.....	7
1.3.3. İçerikleri.....	7
1.4. Losyonlar	7
1.4.1. Tanımı.....	7
1.4.2. Çeşitleri.....	7
1.4.3. İçerikleri.....	8
1.5. Köpükler	8
1.5.1. Tanımı.....	8
1.5.2. İçerikleri.....	8
1.6. Yağlar.....	8
1.6.1. Tanımı.....	8
1.6.2. Çeşitleri.....	8
1.6.2. İçerikleri.....	8
1.7. Maskeler.....	9
1.7.1. Tanımı.....	9
1.7.2. Çeşitleri.....	9
1.7.3. İçerikleri.....	9
1.7.4. Uygulama Yöntemi.....	10
1.8. Fiziksel Soyucular (Peeling)	10
1.8.1. Tanımı.....	10
1.8.2. Çeşitleri.....	10
1.8.3. İçerikleri.....	11
UYGULAMA FAALİYETİ	12
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	13
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	18
2. CİLT SIKIŞTIRICI KOZMETİKLER	18
2.1. Tonik	18
2.1.1. Tanımı.....	18
2.1.2. Özellikleri	18

2.1.3. İçerikleri.....	18
UYGULAMA FAALİYETİ	20
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	22
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	24
3. CİLDİN NEMLENDİRİLMESİ VE YUMUŞATILMASI	24
3.1. Nemlendiriciler	24
3.1.1. Tanımı.....	24
3.1.2. Çeşitleri.....	25
3.1.3. İçerikleri.....	25
UYGULAMA FAALİYETİ	28
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	30
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	32
4- TIRAŞ KOZMETİKLERİ	32
4.1.İslak Tıraş İçin Kullanılan Kozmetikler.....	32
4.1.1. Köpüren Tıraş Kremleri.....	32
4.1.2.Köpüren Tıraş Çubukları	33
4.1.3. Tıraş Köpükleri.....	34
4.1.4. Sonradan Köpüren Aeresol Jeller	34
4.1.5. Köpürmeyen Tıraş Kremleri.....	35
4.2. Kuru Tıraş İçin Kullanılan Kozmetik Ürünler	36
4.2.1.Tanımları.....	36
4.2.2.Çeritleri	36
4.2.3.İçerikleri.....	36
4.3.Tıraş Sonrası Kullanılan Kozmetik Ürünler	37
4.3.1.Tanımları.....	37
4.3.2.Çeşitleri.....	37
4.3.3.İçerikleri.....	37
UYGULAMA FAALİYETİ	39
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	40
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	41
MODÜL DEĞERLENDİRME	43
CEVAP ANAHTARLARI	47
KAYNAKÇA	49

AÇIKLAMALAR

KOD	815SBG011
ALAN	Güzellik ve Saç Bakımı Hizmetleri
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Cilt Bakım Kozmetikleri
MODÜLÜN TANIMI	Öğrenciye cilt türüne göre, cilt temizleme ürünlerini, cilt sıkıştırıcı ürünlerini, cilt nemlendirici ve yumuşatıcı ürünlerini, tıraş ürünlerinin seçimi ve uygulama yöntemi konularının işlendiği bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Ön koşul yoktur
YETERLİK	Cilt bakımı kozmetiklerini seçerek uygulamak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, cilt bakımında kullanılan kozmetikleri tekniğine (yöntemine) göre uygulayabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilt türüne uygun cilt temizleme kozmetiklerini seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz. 2. Cilt türüne uygun cilt sıkıştırıcı kozmetikleri seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz. 3. Cilt türüne uygun cilt nemlendirici ve yumuşatıcı kozmetiklerini seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz. 4. Cilt türüne uygun tıraş kozmetiklerini seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam Cilt bakım atölyesi. Donanım Cilt analiz cihazları
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Her öğrenme faaliyeti sonunda verilen çoktan seçmeli, boşluk doldurma soruları ve uygulama faaliyetleri ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Yaptığımız uygulamaların sonunda performans testi ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Kozmetik; vücudun temizlenmesi, güzelleştirilmesi, çekiciliğın artırılması ve görüntünün güzelleştirilmesi amacıyla kullanılan ürün ve maddelerdir. Kozmetik denince aklımıza süslenmek gelir. Süslenmek güzel görünmek ve güzel kokmak, tarihin her döneminde görülen sosyal bir davranıştır. İnsanlar içinde yaşadıkları dönemin ve ülkenin kültürüne göre her zaman süslenmeye önem vermişlerdir. Yüzyıllardan beri önce sanatsal, sonra yarı sanatsal –yarı bilimsel bir uğraş olan kozmetoloji'nin bilimsel temele oturması ancak 20 yy gerçekleşmiştir. Günümüzde bitkisel kökenli etken maddelerin yerini sentetiklerin almasıyla, artan etkinliğın yanında yan etki problemlerinde de artış görülmektedir.

Modern insan, daha uzun, sağlıklı ve dinç yaşamayı, genç görünmeyi hedeflerken, sağlıklı beslenme ve spor yapmanın yanı sıra; kozmetiklerin yardımına daha çok ihtiyaç duymaktadır.

Bakımda uygun kozmetiklerin kullanımı için, ürünlerin cilt üzerindeki etkilerini bilmek gerekmektedir. Bu bağlamda, temel bilgilerin verildiği öğrenim faaliyetleri sonunda, kozmetiklerin cilt üzerindeki etkilerini bilerek, ürünlerin seçimini ve uygulamasını doğru yapabilmeniz önemlidir.

Öğrenme faaliyetlerinin birinci kısmında cilt temizleyici ürünler; ikinci kısmında cilt sıkılaştırıcı ürünler; üçüncü kısmında, cilt nemlendirici ve yumuşatıcı ürünler; dördüncü bölümde tıraş için kullanılan ürünleri ele aldık.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, cilt türüne uygun cilt temizleme kozmetiklerini seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Cilt bakım salonlarına giderek cilt bakım uzmanlarına;

- Cilt türünü nasıl tespit ettiğini,
- Cilt türüne uygun ürün seçerken nelere dikkat ettiğini,
- Seçilen ürünü nasıl uyguladığını, sorarak gözlemleyiniz ve öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

1. CİLT TEMİZLEME KOZMETİKLERİ

Cilt bakımının birinci adımı cildin temizlenmesidir. Burada amaç, cilt üzerinde birikmiş sebum, sebumun oksidasyonu sonucu oluşan yapılar, ölü deri hücreleri, ter gibi derinin fizyolojik atıklarının giderilmesi, mikroorganizma ve cilt üzerine yapışmış çevresel kirliliklerin uzaklaştırılması ve cildin makyaj artıklarından arındırılmasıdır.

Yağ özelliğindeki kirlilikleri su ile arındırmak mümkün olmadığından su ile beraber sabun kullanılması gerekir. Ancak sabun kullanıldığı zaman deri pH'sı alkaliye kaymaktadır. Bu sakıncaları nedeni ile sabun dışında kullanılması önerilen bazı ürünler bulunmaktadır. Bunlar emülsiyon yapısındadır.

1.1. Emülsiyonların Yapısı

Emülsiyon birkaç damla sıvının bir diğer sıvıya aktarılmasıyla elde edilir. Her iki sıvıda birbiri içinde eriyebilir olmalıdır. Bütün emülsiyonlar 2 maddeden oluşur. Damlacıklar ve damlacıkların içinde eridiği sıvı. Genelde emülsiyonlar yağ ve su karışımıdır. Yağ damlacıkları suya damlatılarak yağlı su emülsiyonu elde edilir, su damlacıkları yağda damlatılarak sulu yağ emülsiyonu elde edilir. Yağ ve suyun, emülsiyonda ayrışarak 2 farklı tabaka oluşturmasını engellemek ve emülsiyonu kalıcı kılmak için, emülsiyon haline dönüştüren ajan adı verilen üçüncü bir madde daha eklenmelidir. Sabun, sabunsuz deterjanlar, setil alkol ve lanolin gibi emülsiyon haline dönüştüren çeşitli maddeler, damlacıkların çevresini sararlar ve bunların sıvı içinde bir araya gelerek ayrı bir tabaka oluşturmalarını engellerler. Bir emülsiyondaki damlacıklar, mikroskopla görülebilecek kadar büyüktür, bu tür emülsiyonlar krem ya da sütlü sıvı şeklindedir.

1.1.1. Kozmetik Emülsiyonlarda Kullanılan Bazı Yağlı Maddeler

- **Bitkisel Yağlar:** Bitkilerden elde edilir. Örn. Badem yağı, zeytinyağı
- **Mineral Yağlar:** Yeraltından çıkarılan petrolden elde edilir. Isıtmada kullanılan gazlara ve arabalarda kullanılan benzine ek olarak mineral yağlar, petrol jölesi ve parafinli balmumu içeren petrol ürünleri, emülsiyonlarda yağlı madde olarak kullanılabilir. Makyaj ürünleri yapımında mineral yağlar, bitkisel yağlara nazaran daha çok tercih edilir. Çünkü daha iyi çözülebilir, mikroorganizmalar tarafından bozulmaya ve kirlenmeye daha az eğilimlidirler ve daha az yapışkandırlar. Mineral yağ tek başına kullanıldığında, sebum için iyi bir çözücüdür ve kuru deride yağlanmayı azaltır. Bu nedenle, kuru deriye uygulanan ürünler mineral yağa ek olarak, az miktarda bitkisel yağ içerirler.
- **Stearik Asit:** Beyaz mumsu bir sıvıdır. Bitkisel ya da mineral yağlar kadar yağlı olmayan, çok hafif bir sıvıdır. Cilt üzerinde vücut ısısında erimeyen yağsız bir tabaka oluşturur.
- **Lanolin:** Koyun yününden elde edilir, sebuma benzer. Açık sarı renktedir. İyi bir emülsiyon haline dönüştürücü ajan olduğu için mineral yağlara eklenir. Duyarlaştırıcı olduğu için, bu özelliği kullanıldığı ürünün etiketinde belirtilmelidir.
- **İzopropil Miristat:** Yağ kıvamında, kokusuz bir sıvıdır. Ürünün yağlılığını azaltmak için mineral ve bitkisel yağlara az miktarda eklenir.
- **Ozokerit ve Keresin:** Mumlar, yağı koyulaştırıcı maddeler olarak kullanılırlar, yağı emerek ürünlerdeki yağ oranını azaltırlar. Ozokerit yeraltından elde edilir ve yer mumu olarak bilinir. Artıldığı zaman küçük, beyaz, sert kristaller şeklindedir ve mikro-kristalin yapıdadır. Keresin, ozokeritin arıtılmasıyla elde edilir.

1.1.2. Emülsiyonların Özellikleri ve Cilt Üzerindeki Etkileri

İki tür emülsiyonun, farklı özellikleri ve cilt üzerinde farklı etkileri vardır.

- **Yağlı Su Emülsiyonları:** Yağlı su (Y/S) emülsiyonları, suyla yıkamak suretiyle temizlenebilir. Suya zamklar ya da polivinil pirolidon (plastik bir reçine), eklenerek kalınlaştırılırlar. Bu tür emülsiyonlar, aşağıdaki nedenlerden dolayı, nemlendirici kremler ve makyaj altı kremleri gibi gündüz kremlerinin yapımında kullanılır.

Emülsiyonun ana maddesi sudur ve suyun cilt ile teması yağdan daha fazladır. Bu suyun bir kısmı, cilt tarafından emilerek hızlı bir nemlenme etkisi yaratır. Ürüne daha fazla su çekmesi için suya eklenen humektantlar(nem çekici), bu nemlendirme etkisini artırır.

- Sulu-yağ (S/Y) emülsiyonlarına nazaran daha hafif kremler elde edilir. Çünkü yağın miktarı daha düşüktür ve ciltte su buharlaştığı zaman deri üzerinde, çok daha ince yumuşatıcı bir tabaka bırakır.
  - Sulu-yağ emülsiyonlarına nazaran daha az ışık yansıtırlar. Sudan daha fazla yansıtıcı olan yağ, suyun içinde kapalı kalır. Böylece gündüz kremlerinde, tercih edilmeyen parlak görünümünden kaçınılmış olur.
  - Suyun buharlaşmasına bağlı olarak ciltte serinlik etkisi yaratır.
- **Sulu-Yağ Emülsiyonları:** Su içinde yağ (S/Y) emülsiyonları, su ile kolaylıkla karışmaz ve yalnızca su ile ciltten temizlenemez. Bir bezle silinerek ya da yağ çözücü veya temizleyici kullanılarak çıkartılabilir. Bileşimindeki su yavaş buharlaştığı için, çok az serinlik yaratırlar. Bu emülsiyonlar, aşağıdaki nedenlerden dolayı, daha çok gece kremleri, masaj kremleri ve temizleme kremlerinde kullanılırlar.
- Daha yağlandırıcı ve emicidirler, çünkü yağın deri ile teması suya oranla daha fazladır.
  - Yağ daha fazla oranda bulunduğu için, yağlı-su emülsiyonlarından daha koyu kıvamlı ve yağlıdır.
  - Işığı fazla yansıtma ve cilde parlaklık verme etkileri vardır. Ancak gece kremlerinde ve ciltte çok kısa süre kalan kremlerde kullanıldıkları için bu etkileri önemli değildir.

Ciltte nemli ve yumuşak bir etki bırakmaları için kozmetik emülsiyonlar, ciltte belli bir süre kalmalıdır. Nemlendirici kremler ve gece kremleri, cilt ile çok kısa süreli teması olan temizleyici ve masaj kremlerine nazaran daha yararlıdır.

1.1.3.Maddelerin Cilt Tarafından Absorbsiyonu (Emilmesi)

Bazı kozmetik kremlerine, özellikle gece kremlerine, cilt tarafından emilerek cildi iyileştirmek amacıyla, bazı bileşimler eklenir. Üst derinin fonksiyonu, emilmeyi sınırlandırarak vücudu korumaktır.

Bazı yağlı maddelerin, yağ bezleri ve kıl kökü yoluyla alt deriye ulaştığı bilinmektedir. Bunlar A vitamini ve dişilik hormonu olan östrojen içerirler. Ancak cilt tarafından emilen A vitamini miktarı, ağız yoluyla alınan miktara oranla çok daha azdır. Östrojen kremleri, derinin suyu depolama özelliğini yenileyerek yaşlanmayı geciktirirler. Bu amaçla kullanılan kremler sürekli olarak kullanılmalıdır, ancak bunların istenmeyen yan etkileri de vardır.

Temizleme kozmetikleri birkaç türde bulunabilir. Bunlar; kremler, jeller, losyonlar, köpükler, derin kozmetikte kullanılan maskelerdir.

1.2. Kremler

1.2.1. Tanımı

Temizleyici kremler hem etkin bir temizlik yapıp hem de cilt üzerinde ince bir tabaka oluşturan cildin kurumasını engelleyen ürünlerdir.

1.2.2. Çeşitleri

- Yağ oranı fazla olan kremler (S/Y)
- Su oranı fazla olan kremler (Y/S)

1.2.3. İçerikleri

Balmumu-boraks emülsiyon yapısındaki krem iyi bir yüz temizleme özelliğinin yanı sıra, masaj ve yumuşatıcı krem olarak da kullanılır. Balmumu–boraks (gold) kremde su veya fazı arasındaki ara yüzeyde, boraks ile erimiş balmumundaki mum asitlerinin oluşturduğu, mum asitlerinin sodyum tuzu bulunmaktadır.

Balmumu-boraks kreminin önemli bir özelliği, herhangi bir emülsiyon yapıcı eklenmesi gerekmeden, S/Y veya Y/S tipinde emülsiyon elde edilmesi mümkün olmasıdır. Emülsiyonda %45'in altında su içeren balmumu-boraks sistemlerinin S/Y tipi emülsiyon oluşturduğu, %45 oranının üzerinde su içerenler ise yağ/su tipi emülsiyon oluşturdukları saptanmıştır.

Bu kremlerin dayanıklılığını arttırmak için sorbitan, seskioleat veya sorbitan, setearat gibi noniyonik emülsiyon yapıcılar kullanılır. S/Y tip ürünlerin yıkanabilme özelliğini arttırmak için sodyum lauril sülfat veya sodyum setil sülfat gibi yüzey etkin maddeler eklenebilir.

1.3. Jeller

1.3.1. Tanımı

Yumuşak kaygan yapıda, cildi temizlerken nemlendirme özelliğine sahip ürünlerdir.

1.3.2. Çeşitleri

- Sulu jeller
- Yağlı jeller
- Yağ jelleri

1.3.3. İçerikleri

Sulu jellerin bir kısmı hiç yağ içermezken, bir kısmı çok az yağ içerecek şekilde hazırlanmaktadır. Hafif makyajı temizleyebilen bu jeller, hem silinerek hem de su ile yıkanarak cilt üzerinden uzaklaştırılabilirler.

Hiç yağ içermeyen sulu jellerin formülasyonunda karboksivinil polimeri veya selüloz türevleri, yüzey etkin maddelerin sulu / alkollü karışımı ve nemlendirici maddeler kullanılır.

Yağlı jeller, emülsiyon yapısında veya sıvı kristal yapıdadır. Cilt üzerinde kullanılırken yapıları yağ / su tipi emülsiyona dönerek kolaylıkla su ile yıkanabilir duruma gelir. Yüksek temizleme gücüne sahip oldukları için ağır makyaj temizliğinde kullanılırlar.

Yağ jeller ise sadece silinerek cilt üzerinden uzaklaştırılan ürünlerdir. Kullanım sonrasında cilt yüzeyinde bıraktığı yağ tabakasının uzaklaştırılabilmesi için, temizleme köpüğünün kullanılması önerilmektedir.

1.4. Losyonlar

1.4.1. Tanımı

Şeffaf, yarı şeffaf veya opak (sedefli beyaz) görünümlü sıvı ürünler olup yüz temizleme amacı ile kullanılmaktadır. Losyonlar özellikle hafif makyaj temizliği için veya sabah yüz temizliğinde sabun kullanmak istemeyen kişilere önerilen ürünlerdir.

1.4.2. Çeşitleri

- Şeffaf olan veya alkol içeren losyonlar
- Temizleme sütü

1.4.3. İçerikleri

Losyonun temizleme gücünün arttırılması için formülasyona yüksek oranda yüzey etkin madde (temizleyici madde) eklenebilir. Şeffaf ve alkol içeren losyonlar, yüzey etkin maddenin alkollü czeltileri olup, nemlendirici içeren bu ürünler hızlı bir temizleme ile beraber ferahlık hissidede oluşturur. Özellikle gençler tarafından tercih edilir.

Temizleme sütü Y/S türündeki ürünlerdir. Bu formülasyonda, yüzey etkin madde oranı azaltılmıŐ ve buna göre fiziksel dayanıklılığı arttırmak için, magnezyum alüminyum silikat gibi sentetik zamklar, selüloz türevleri veya karboksivinil kopolimeri kullanılmıştır.

1.5. Köpükler

1.5.1. Tanımı

Hafif alkali özellikte, temizleme özellikleri çok iyi, yapılarında nemlendirici ve yumuşatıcı maddeler bulunan, yumuşak krem görünümünde maddelerdir.

1.5.2. İçerikleri

Formülasyonunda köpük oluşturucu madde olarak alkali yağ asidi sabunları, hafif asidik olanların fomlasyonunda ise, aminoasit yapısında yüzey etkin maddeler kullanılır. Bunlara ek olarak noniyonik yüzey etkin maddelerde eklenebilir.

1.6. Yağlar

1.6.1. Tanımı

Yoğun makyajın çıkarılması için kullanılan yağ oranı yüksek temizleme ürünleridir.

1.6.2. Çeşitleri

- Yağ oranı yüksek
- Su oranı yüksek

1.6.2. İçerikleri

Yıkılarak çıkan trdeki ürünlerde farklı sıvı yağlarla birlikte, yüzey etkin maddeler kullanılır. Ürünün su ile arındırılabilmesi için yüzey etkin maddelerin, Y/S türünde emülsiyon oluŐturacak Şekilde olmalıdır.

1.7. Maskeler

1.7.1. Tanımı

Cildi ve gözenekleri temizleyen, içinde bulunan nemlendirici ve yumuşatıcı maddeler sayesinde veya cilt üzerinde kaldıkları süre içerisinde, deriden nem kaybını engelleyerek, deriyi nemlendirme, yumuşatma özelliğine sahip ürünlerdir. Yüzü bir film tabakası şeklinde kaplayarak deri yüzeyinin sıcaklığını artırıp, kılcal damarları genişleterek uygulama sonrası hafif bir pembelik verir.

1.7.2. Çeşitleri

Kullanılan temel maddeler esas alınarak yapılan maskeler dörde ayrılır:

- Mum Esaslı Maskeler
- Kauçuk / Vinil Esaslı Maskeler
- Hidrokolloid (Jel Oluşturan Maddeler) Esaslı Maskeler
- Kil Esaslı Maskeler

1.7.3. İçerikleri

Mum esaslı maskeler; genellikle balmumu veya parafin mumundan oluşur. Bu ürünlere, cilde bir fırça yardımıyla kolayca sürülebilmesi için parafin jeli, setil veya stearil alkol eklenir. Cilt üzerinde mum görünümünün sağlanabilmesi için, formülasyonda genellikle mikrokristalin mum kullanılır. Ürünün cilt yüzeyinden kolayca ayrılabilmesi için kauçuk kullanımı önerilir. Bütün mum esaslı ürünler oda sıcaklığında katıdır. Eritilerek kullanılır. Sıkıştırmacı ve sakinleştirici etkilerinden dolayı, özellikle olgun ciltler için uygundur. Bunlar aşırı renklendirmeye müsait ve hassas ciltler hariç tüm ciltler için uygundur.

Kauçuk / vinil esaslı maskeler kullanımı kolay olduğundan evde kullanıma uygundur. İçeriğinde lateks; vinil esaslı maskelerde ise polivinil alkol veya vinil asetat gibi film oluşturan maddeler kullanılır.

Hidrokolloid esaslı maskelerin formülasyonunda, jelatin, karagen, sodyum karboksimetil selüloz, kazein, karbopol gibi jel oluşturu maddeler ve gliserin, sorbitol veya propilen glikol gibi nem çekici maddeler kullanılır.

Bu ürünler, kuru toz halinde veya katı jel şeklinde üretilirler. Bu tür maskeler deri yüzeyindeki kirlilikleri çekecek kadar katı maddeler içermedikleri için yeterli cilt temizliği yapamazlar. Yapılarına bal, çinko oksit, kükürt, hamamelis ekstresi veya badem yağı gibi maddeler konularak değişik etkili maskeler elde edilebilir. Uygulamanın ardından kolay kuruyabilmeleri için yapılarına etanol de eklenebilir.

Kil esaslı maskelerin hazırlanmalarında bentonit veya kaolen gibi killeri kullanılır. Bunlar sonradan su ve hamamelis, gülsuyu karışımı ile karıştırılarak kullanılacak toz

halinde veya kullanıma hazır sulu karışım halinde, macun şeklinde üretilirler. Bunlar cilde sürüldükten sonra cildi sıkıca kavrarlar. Kirlilikler yüzeye çekilir. Killi içerikli olanlar yağı, teri emerek, deri hücrelerini gevşetir ve içindeki maddelere bağlı olarak, kan dolaşımını uyarır veya sakinleştirir.

Süspansiyon (birbiriyle karışmayan sıvı faz içinde dağılmış katı parçacıklar) halinde hazırlanmış kil esaslı maskelerin formülasyonuna, hem fiziksel dayanıklılığı artırmak hem de cilt üzerinde kuruyan tabakaya direnç verebilmek için hidrokolloidler eklenir. Plastikleştirici olarak gliserinde eklenmektedir. Kil esaslı maskelere, salisilik asit, kükürt veya cilt rengini açmak için su ile karıştırılınca serbest oksijen veren (çinko veya magnezyum peroksit, üre peroksit) maddeler konur. Krem şeklinde üretilenlere bitkisel yağlar katılabilir.

1.7.4. Uygulama Yöntemi

Maskelerin bir kısmı soyularak bir kısmı ise silinerek veya yıkanarak ciltten uzaklaştırılır. Soyularak uzaklaştırılan maskeler jel, çamur veya toz şeklinde, diğerleri ise krem, jel, çamur şeklinde hazırlanmıştır.

Soyularak uzaklaştırılan toz şeklinde hazırlanmış maskeler su ile karıştırıldıktan sonra cilde uygulanır ve ciltten soyularak uzaklaştırılır. Ciltten soyularak uzaklaştırılan maskelerin epidermisin str. corneum yani keratin tabakasını almalarından dolayı, haftada bir veya iki defa kullanımı önerilmektedir. Ayrıca soyularak ciltten uzaklaştırılan maskeler soyma sırasında yüzdeki küçük tüyleri de kopartarak koyu renkli tüylerin çıkmasına neden olabilir.

Silinerek veya yıkanarak kullanılan maskeler, yüze sürüldükten sonra kurumaya bırakılır ve ıslak pamuk parçaları ile maske ıslatılarak yüzden uzaklaştırılır veya yıkanarak ciltten arındırılır.

1.8. Fiziksel Soyucular (Peeling)

1.8.1. Tanımı

Bu ürünler, cildin en dışında bulunan ve ölü hücrelerden oluşan keratin tabakayı (str. corneum) aşındırarak uzaklaştıracak maddeleri taşıyan, keratin tabakası üzerinde kimyasal bir aşındırma yapmadan, cildin daha temiz ve parlak görünmesini sağlayan; neden oldukları fiziksel etki ile deride uyarıcı etki oluşturan ürünlerdir.

1.8.2. Çeşitleri

- Su İçeren Soyucu Ürünler
- Su İçermeyen Soyucu Ürünler

1.8.3. İçerikleri

Su içeren soyucu ürünler; çamur, jel veya krem benzeri ürünlerdir. Bunlar suda çözünmeyen aşındırıcılar içerirler. Bunların içerdikleri aşındırıcı maddeler doğal kabuklar, tohumlar (kayısı çekirdeği, badem kabuğu, üzüm çekirdeği, şeftali çekirdeği, fındıkkabuğu, pamuk tohumu kabuğu gibi), farklı polimerler (boncuk veya toz polietilen, toz naylon, polipropilen, selüloz boncuklar, polistiren) ve sünger taşıdır. Bunların aşındırma güçleri taneciklerin sertliklerine, şekline ve boyutuna bağlıdır.

Su içermeyen ürünler, suda çözünebilen aşındırıcı maddeler (farklı tuz ve şekerler) içerirler. Bunlar genellikle yüz hariç vücudun diğer bölgeleri özellikle el ve ayaklar için önerilmektedir. Taşıyıcı olarak, sıvı parafin, sentetik esterler ve farklı viskozitelerdeki (akışkanlık) silikon yağı gibi yağlar veya glikoller kullanılmaktadır. Bu ürünlerde kullanımı tercih edilen aşındırıcı maddeler, farklı deniz tuzları, magnezyum sülfat ve sodyum klorürdür.

Fiziksel olarak cildin üst tabakasını soyan maddeler yapılarına göre; doğal, organik veya inorganik özellikte olabilir. Doğal kaynaklı olarak farklı tohum ve kabukların kullanımının yanı sıra, mısır koçanı taneciklerinin, hidrojen bitkisel yağlardan elde edilmiş muma benzer taneciklerin, jojoba mumundan elde edilmiş boncukların ve yumurta kabuğunun kullanıldığı görülmektedir.

En aşındırıcı madde alüminyum oksit olduğu saptanmıştır. Polietilen boncukların daha yumuşak olmaları nedeni ile az aşındırıcı; sodyum tetraborat dekahidrat taneciklerinin ise yumuşak olmaları ve kullanım sırasında çözünmeleri nedeni ile, en az aşındırıcı özelliğine sahiptir.

Bu maddelerin soyma işlemi yanı sıra derideki sebum salgısını denetim altına aldığı görülmüştür. Cildi mekanik olarak aşındırıp soymanın diğer bir yöntemi de, poliesterlerden üretilmiş süngere benzer bir yapının kullanılmasıdır. Ülkemizde geleneksel olarak kullanılan "keseleme" aynı işlemi görmektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ-1

İŞLEM BASAMAKLARI	ÖNERİLER
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortamı hazırlayınız (bk. Ön Hazırlık Mod.). ➤ Kişisel hijyeninizi yapınız (bk.Ön Hazırlık Mod). ➤ Araç-gereçlerin hijyenini yapınız. (bk.Ön Hazırlık Mod) ➤ Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştiriniz. ➤ Müşteriyi bakım yatağına yatırınız. ➤ Müşteriye saç bandı takarak saçı toplayınız. ➤ Müşteriye koruyucu örtü takınız. ➤ Cildi teşhis ediniz (bk.Cilt ve Saç Analizi Mod.). ➤ Cilt tipine uygun temizleme ürününü seçiniz. ➤ Temizleme ürününü spatula (yassı çubuk) yardımıyla alarak, avuç içine koyunuz. ➤ Ellerinizi birbirine sürerek ürünü avuç içine yayınız. ➤ Yüze temizleme masajı yapınız (bk. Yüz ve Dekolte Masajı Mod.). ➤ Yassı şekilde nemli pamuk hazırlayınız. ➤ Yüzdeki ürünü kas yönünde siliniz. ➤ Cilt türüne uygun peeling seçiniz. ➤ Üründen yeteri miktar alarak, parmak uçlarıyla dairesel masaj yaparak yüze uygulayınız. ➤ Uyguladığınız ürünü nemli pamuk yardımıyla siliniz veya yıkayınız. ➤ Cilt türüne uygun maske seçiniz. ➤ Kullanma talimatına göre, göz ve dudak çevresi hariç boyun ve yüzün her yerine sürünüz. ➤ Maskenin bekleme süresini ayarlayınız. ➤ Maskeyi, temizlenme şekline göre ciltten soyarak veya yıkayarak uzaklaştırınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cilt teşhisini mutlaka makyajsız ciltte yapınız. ➤ Yeteri miktarda ürün kullanmaya özen gösteriniz ➤ Temizleme ürününü yüzden iyice arındırmaya özen gösteriniz. ➤ Peeling uygulamasında dairesel masajı hafif basınç hareketleriyle yapınız. ➤ Uygulamaları güler yüzlü yapınız. ➤ Sakin olunuz. ➤ Nazik olunuz. ➤ Ağız maskesi takınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

UYGULAMALI TEST

Arkadaşınızın cildini teşhis ederek, uygun ürünü seçiniz ve uygulama faaliyetlerindeki gibi uygulayınız. Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERİ		Evet	Hayır
1	Ortamı hazırladınız mı?		
2	Kişisel hijyeninizi yaptınız mı?		
3	Araç-gereçlerin hijyenini yaptınız mı?		
4	Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştirdiniz mi?		
5	Müşteriyi bakım yatağına yatırdınız mı?		
6	Müşteriye saç bandı takarak saçı topladınız mı?		
7	Müşteriye koruyucu örtü taktınız mı?		
8	Cildi teşhis ettiniz mi?		
9	Cilt tipine uygun temizleme ürününü seçtiniz mi?		
10	Temizleme ürününü spatula yardımıyla alarak, avuç içine koydunuz mu?		
11	Ellerinizi birbirine sürerek ürünü avuç içine yaydınız mı?		
12	Yüze temizleme masajı yaptınız mı?		
13	Yassı şekilde nemli pamuk hazırladınız mı?		
14	Yüzdeki ürünü kas yönünde sildiniz mi?		
15	Cilt türüne uygun peeling seçtiniz mi?		
16	Üründen yeterli miktar alarak, parmak uçlarıyla dairesel masaj yaparak yüze uyguladınız mı?		
17	Uyguladığınız ürünü nemli pamuk yardımıyla sildiniz mi?		
18	Cilt türüne uygun maske seçtiniz mi?		
19	Kullanma talimatına göre, göz ve dudak çevresi hariç boyun ve yüzün her yerine sürdünüz mü?		
20	Maskenin bekleme süresini beklediniz mi?		
21	Maskenin temizlenme şekline göre ciltten soyarak veya yıkayarak uzaklaştırdınız mı?		
22	DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
23	Cilt teşhisini makyajsız ciltte mi yaptınız?		
24	Yeteri miktarda ürün kullanmaya özen gösterdiniz mi?		

25	Temizleme ürününü yüzden iyice arındırmaya özen gösterdiniz mi?		
26	Peeling uygulamasında dairesel masajı hafif basınç hareketleriyle uygulamaya özen gösterdiniz mi?		
27	Ağız maskesi kullandınız mı?		
28	Güler yüzlü oldunuz mu?		
29	Sakin davrandınız mı?		
30	Nazik davrandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

1. Cildi temizlemenin amacı aşağıdakilerden hangisi **değildir**?
A) Cilt üzerinde birikmiş sebum artıklarını temizlemek.
B) Sebum oksidasyonu ile oluşan yapıları temizlemek.
C) Ölü deri hücrelerini temizlemek.
D) Pigment hücrelerini temizlemek.
E) Derinin ter gibi fizyolojik atıklarını temizlemek.
2. Balmumu-Boraks kreminin önemli özelliği aşağıdakilerden hangisidir?
A) Emülsiyon yapıcı ekleyerek Y/S veya S/Y tipinde emülsiyon elde edilmesi
B) Emülsiyon yapıcı eklemeyen Y/S veya S/Y tipinde emülsiyon elde edilmesi
C) Emülsiyon yapıcı ekleyerek katı kremler elde edilmesi
D) Emülsiyon yapıcı eklemeyen katı kremler elde edilmesi
3. Aşağıdakilerden hangisi S/Y tipi ürünlerin yıkanabilme özelliğini artırmak için eklenen yüzey etkin maddelerdir?
A) Etanol, kafur
B) Lanolin, vazalin
C) Sıvı parafin, balmumu
D) Sorbitol, gliserin
E) Sodyum lauril sülfat veya sodyum
4. Ağır makyaj temizliğinde rahatlıkla kullanılan yıkanarak kolayca uzaklaştırılan temizleme jeli aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sulu jeller
B) Yağlı jeller
C) Losyonlar
D) Sorbitol jeller
E) Glikollü jeller
5. Temizleme sırasında yüksek yağ tabakası bıraktığından, temizleme köpüğüyle beraberinde kullanılması tavsiye edilen temizleme jeli aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sulu jeller
B) Yağlı jeller
C) Yağ jelleri
D) Sorbitol jeller
E) Glikollü jeller

6. Temizleme sütünün emülsiyon tipi aşağıdakilerden nasıldır?
A) Y/S
B) S/Y
C) Lanolinli
D) Alkollü
E) Gliserinli
7. Köpük türü temizleme ürünlerinde, köpük oluşturuıcı maddeler olarak aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
A) Alkali yağ asidi sabunları
B) Propilen glikol
C) Setil alkol
D) Gliseril stearat
E) Etanol
8. Temel maddeler esas alınarak yapılan maskelerin sınıflandırılmasına aşağıdakilerden hangisi girmez?
A) Mum esaslı maskeler
B) Kauçuk esaslı maskeler
C) Hidrokolloid esaslı maskeler
D) Kıl esaslı maskeler
E) Meyve esaslı maskeler
9. Aşağıda verilen maddelerden hangisi mum esaslı maskelerde genellikle kullanılır?
A) Balmumu ve parafin mumu
B) Lanolin mumu ve ester mumu
C) Sorbitol mumu
D) Allontion mumu
E) Kaolin mumu
10. Maskelerde kullanılan film oluşturan maskeler aşağıdakilerden hangisi değildir?
A) Lateks
B) Polivinil alkol
C) Vinil asetat
D) Polivinil pirolidon
E) Titanyum dioksit
11. Aşağıdakilerden maskelerden hangisi cilt rengini açan maddeler içerir.
A) Kil maskeler
B) Hidrokolloid maskeler
C) Vinil maskeler
D) Kauçuk esaslı maskeler
E) Mum esaslı maskeler

12. Maskelerin cilt üzerindeki en önemli etkisi aşağıdakilerden hangisi değildir?
- A) Kan akışını hızlandırmak
  - B) Yoğun nem kaybını önlemek
  - C) Gözenekleri daraltmak
  - D) Cilt ısısını yükseltmek
  - E) Siville oluşumunu engellemek
13. Ciltten soyularak uzaklaştırılan maskeler beraberinde keratin tabakasını almalarından dolayı en fazla haftada kaç kez kullanılması uygundur?
- A) 1
  - B) 2
  - C) 3
  - D) 4
  - E) 5
14. Fiziksel soyucular(peeling) epidermis'deki hangi tabakayı soyarlar?
- A) Str. Corneum
  - B) Str. Lucidum
  - C) Str. Granulosum
  - D) Str. Spinozum
  - E) Str. Basale
15. Fiziksel soyucularda kullanılan maddelerden hangisi en aşındırıcıdır?
- A) Alüminyum oksit
  - B) Sodyum tetraborat dekahidrat
  - C) Metil alkol
  - D) Setil alkol
  - E) Nalauril sülfat

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, cilt türüne uygun cilt sıkıştırıcı kozmetiklerini seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Kozmetik satış merkezlerine giderek cilt sıkıştırıcı kozmetiklerin

- Çeşitlerini, özelliklerini,
- Uygulamada dikkat edilecek noktaların neler olduğunu,

Araştırarak rapor haline getiriniz ve sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

2. CİLT SIKIŞTIRICI KOZMETİKLER

2.1. Tonik

2.1.1. Tanımı

Cildin sıkıştırılması amacı ile ciltteki gözeneklerin daralmasını sağlarlar. Sebum üretimini kontrol altına alıp, cildin yağlanma olasılığını azaltıp cildi ferahlatırlar ve kısmen keratin tabakası üzerinde soyucu bir etki oluşturan ürünlerdir. Cilt temizliğinden sonra temizleyiciye ait artıkların giderilmesi amacı ile de kullanılmaktadır.

2.1.2. Özellikleri

- Alkol Oranı Yüksek Olanlar
- Alkol Oranı Düşük Olanlar

2.1.3. İçerikleri

Çözücüsü su veya su / alkol karışımı olan bu ürünler, içerdikleri bazı etkin maddeler için taşıyıcı görevi görürler. Büyük çoğunluğu renklendirilmiştir. Cilt tipine bağlı olarak içerdikleri etanol miktarı değişmekle beraber, bazı sıkıştırıcılar hiç etanol içermezler. Alkol içinde süspande olarak, kil içerecek şekilde hazırlanmış olanlar ise, fazla sebumu emici özelliktedirler.

Sıkıştırıcı etkisi orta düzeyde olan ürünlerde genellikle büzücü madde kaynağı olarak hamamelis bitkisinden elde edilmiş ve “witchhazel” olarak bilinen hamamelis ekstresi olarak kullanılmaktadır.

Yağlı ve karma ciltler için, tanen (büzücü madde) oranı daha yüksek olan bitkisel ekstratlarla birlikte, daha yüksek oranda alkol kullanılır. Kuru ciltler için nemlendirici özelliği fazla olan, alkol oranı çok az olan veya alkol hiç içermeyen ürünler kullanılmaktadır. Cilt tipine bağlı olarak alkol oranı %60'a kadar çıkarsa, alkolün kurutucu etkisinin azaltılması için, alkolde çözünebilen etoksillenmiş lanolin türevleri gibi yumuşatıcı maddeler eklenmektedir.

Bazı sıkıştırıcılara katyonik özellikli yüzey etkin madde eklenerek, hem temizleyici, hem de bakteri öldürücü ürünler elde edilebilir. Bazı sıkıştırıcılar hamamelis suyu yerine veya birlikte alüminyum klorhidrat, çinko sülfat veya potasyum alüminat gibi büzücü maddeleri de içerebilir.

Cilt sıkıştırıcı ürünler büzücü maddelerin yanı sıra meyve asitleri, farklı vitaminler, antioksidanlar, serinletici maddeler, salisilik asit, allantoin, flavonoid esterleri, kolojen, hyluronik asit, seramit, ve retinol içerecek şekilde hazırlanabilirler. Özellikle bu cilt sıkıştırıcı ürünlerin içerisinde, alfa(α)-hidroksi asitler kullanılarak cildin ölü hücrelerden kurtulması kolaylaştırılmış olur. Aynı zamanda bu asitlerin yağlı, yağlanmaya veya sivilceye yatkın ciltler için önerilen toniklerde kullanılması, cildin daha temiz görünmesini sağlar. Cildin UV ışınlarına karşı korunabilmesi için beta(β)-glukan eklenmesi yararlıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ-2

İŞLEM BASAMAKLARI	ÖNERİLER
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortamı hazırlayınız (bk. Ön Hazırlık Mod.). ➤ Kişisel hijyeninizi yapınız (bk. Ön Hazırlık Mod.). ➤ Araç-gereçlerin hijyenini yapınız (bk. Ön Hazırlık Mod.). ➤ Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştiriniz. ➤ Müşteriyi bakım yatağına yatırınız. ➤ Müşteriye saç bandı takarak saçı toplayınız. ➤ Müşteriye koruyucu örtü takınız. ➤ Cildi teşhis ediniz. (Cilt ve Saç Analizi Mod.) ➤ Pamuğu nemlendiriniz. ➤ Cilt tipine uygun cilt sıkıştırıcı (tonik) ürününü seçiniz ➤ Nemli pamuğun üstüne yeteri miktarda cilt sıkıştırıcı (tonik) ürün sıkarak yüzü kas yönünde siliniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cilt teşhisini mutlaka makyajsız ciltte yapınız. ➤ Sıkıştırıcı ürünü mutlaka temiz cilde uygulayınız. ➤ Pamuğun nemli olmasına dikkat ediniz. ➤ Güler yüzlü olunuz. ➤ Tutumlu olunuz. ➤ Sakin olunuz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

UYGULAMALI TEST

Arkadaşınızın cildini teşhis ederek, uygun ürünü seçerek uygulama faaliyetlerindeki gibi uygulayınız. Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERİ		Evet	Hayır
1	Ortamı hazırladınız mı?		
2	Kişisel hijyeninizi yaptınız mı?		
3	Araç-gereçlerin hijyenini yaptınız mı?		
4	Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştirdiniz mi?		
5	Müşteriyi bakım yatağına yatırdınız mı?		
6	Müşteriye saç bandı takarak saçı topladınız mı?		
7	Müşteriye koruyucu örtü taktınız mı?		
8	Cildi teşhis ettiniz mi?		
9	Cilt tipine uygun sıkıştırıcı (tonik) ürünü seçtiniz mi?		
10	Pamuğu nemlendirdiniz mi?		
11	Nemli pamuğun üstüne yeteri miktarda cilt sıkıştırıcı (tonik) ürün sıkarak yüzü kas yönünde sildiniz mi?		
12	DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
13	Cilt teşhisini makyajsız ciltte mi yaptınız?		
14	Sıkıştırıcı ürünü temiz cilde uygulamaya özen gösterdiniz mi?		
15	Pamuğun nemli olmasına özen gösterdiniz mi?		
16	Güler yüzlü oldunuz mu?		
17	Nazik davrandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

1. Cilt sıkıştırıcıların cilt üzerindeki etkisi, aşağıdakilerden hangisi değildir?
  - A) Sebum üretimini kontrol altına almak.
  - B) Cildi ferahlatmak.
  - C) Cilt gözeneklerini daraltmak.
  - D) Cilt temizleme ürünlerinin ciltteki atıklarını almak.
  - E) Cilt gözeneklerini açmak.
2. Cilt sıkıştırıcılarında alkol içinde süspende olarak hazırlanan sebum emici madde aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Kil
  - B) Hamamelis
  - C) Gliserin
  - D) Sorbitol
  - E) Lanolin
3. Bazı cilt sıkıştırıcılar içinde bulunan alfa hidroksi asitin en önemli kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Cildin nemlendirilmesi.
  - B) Kan dolaşımını artırmak.
  - C) Cildi ölü hücrelerden kurtarmak.
  - D) Cildi temizlemek.
  - E) Gözenekleri sıkıştırmak.
4. Aşağıdakilerden hangi cildi UV ışınlarından korumak için eklenir?
  - A) Hidroksi asit
  - B) Beta-glukan
  - C) Potasyum aluminat
  - D) Hamamelis
  - E) Salisilik asit
5. Cilt sıkıştırıcıların alkol oranı yüksek olanı aşağıdakilerden hangi cilt tipi için uygundur?
  - A) Yağlı
  - B) Kuru
  - C) Normal
  - D) Hassas
  - E) Karma

6. Cilt sıkıştırıcıların alkol oranı düşük olanı aşağıdakilerden hangi cilt tipi için uygundur?
- A) Yağlı
  - B) Kuru
  - C) Normal
  - D) Hassas
  - E) Karma

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, cilt türüne uygun nemlendirici ve yumuşatıcı kozmetikleri seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Kozmetik satış noktalarına giderek, çeşitli markalara ait;

- Nemlendirici çeşitlerini
- Uygulama yöntemlerini
- Uygulamada dikkat edilecek noktaları, araştırarak rapor haline getiriniz. Öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

3. CİLDİN NEMLENDİRİLMESİ VE YUMUŞATILMASI

3.1. Nemlendiriciler

3.1.1. Tanımı

Cildin var olan dengesini korumak, cildi nemlendirmek, yumuşatmak ve dış etkenlerin neden olacağı hasarı önlemek için, kullanılması gereken cilt bakım ürünleridir. Sağlıklı cilt esnek ve kuru olmasına karşın, kuru cilt sert ve pütürlü özelliktedir.

Kuru ciltte ölü hücreler (keratin), plaka ve şeritler halinde gözle görülebilecek şekilde Str. Corneum tabakasından dökülürler. Bu şeritlerin kenarları yukarı doğru kıvrılarak, cilt üzerinde pul pul görünüme neden olurlar. Yumuşatıcı maddeler (emolienler), ayrılan tabakanın arasını doldurarak, cilde kaygan ve pürüzsüz bir görüntü kazandırır.

Deriyi esnek ve yumuşak durumda tutan yapı temelde sudur. Str. Corneum tabakasındaki su oranının % 10'un altına inmesiyle kozmetik kuru deri belirtileri ortaya çıkmaktadır. Derinin su tutma veya bağlama oranı kişiden kişiye değişmektedir. Derinin dış ortamdan su çekişi veya derinin alt tabakalardan üst tabakalara doğru gerçekleşen su alışı, farklılık göstermektedir.

Str. Corneum deriden su kaybını engelleyen önemli bir tabaka olmasına rağmen rüzgâr, güneş ışını, kuru sıcak veya kuru soğuk hava, sabun ve yüzey etkin maddelerle yapılan cilt temizliği veya organik çözücülerle temas gibi bazı dış etmenlerle, koruyuculuk özelliği azalmaktadır.

Yapılan çalışmalar, kuru deri belirtilerinin oluşmasında, sebum üreten yağ bezlerinin çalışma hızının veya sebum miktarının azalmasının etkili olmadığını göstermiştir. Kozmetik açıdan bakıldığında, suyun buharlaşmasını engelleyen, Str. Corneum hücreleri arasında bulunan epidermal lipitlerinin azalmasıdır.

Epidermal lipitlerin hücreler arasındaki yerleşimi, sıvı kristal özellikte çifte tabaka oluşumuna neden olmaktadır. Bu yapının yaklaşık %50'si seramitlerden, %25'i kolleroidlerden, %25'i yağ asitlerinden oluşmaktadır. Kolesterol, hücreler arasındaki yapıyı akışkan hale getirerek, derinin yumuşak ve kıvrılabilir olmasını sağlayıcı özelliği vardır. Str. corneum hücreleri arasındaki lipit karışımının ana maddesi, yapısında linoleik asit bulunduran seramitlerdir. Bunun azalması suyun hızla buharlaşıp derinin kurumasına neden olmaktadır.

3.1.2. Çeşitleri

- Jel Şeklinde
- Krem Şeklinde
- Losyon Şeklinde

3.1.3. İçerikleri

Makro (büyük) moleküllü hidrofilik (su seven) yapılar, su moleküllerini tutabilen çok sayıda hidrofilik grup içerdikleri için str. Corneum'dan geçememelerine karşın cilt üzerinde yarı geçirgen, higroskopik (su çekici) bir film tabakası oluştururlar. Hyaluronik asit, kondroitin sülfat, kolajen ve elastin bu amaçla kullanılmaktadır.

Nem çekici maddeler (hümektanlar), str. Corneuma penetre(giriş yapma) olduktan sonra etkili olan maddelerdir. Bu maddeler, çevredeki atmosferin nemi %40-50'yi aşınca Str. Corneum'daki su içeriğini artırmaktadır. Nem çekici maddeler, str. Corneum arasındaki boşlukları doldurmazlar. Buna karşılık, str. Corneum'un kalınlığında ölçülebilir bir artışa neden olur. Cilt üzerinde bulunan nem çekici maddeler suyu tutar, ancak kuru hava koşullarında bu hava derhal buharlaşır ve atmosferde yeterli düzeyde nem olmaması durumunda, str. Corneum'un altındaki tabakalardan su molekülleri üst tabakaya hareket eder. Dolayısı ile nemlendirici maddelerin, epidermis'ten su kaybı üzerine etkisi tümüyle havadaki nem oranına bağlıdır.

Nemlendirici ve yumuşatıcı cilt ürünlerine, str.corneum'da su tutulmasının sağlanması ve azalan epidermal lipitlerin yerine konması amacı ile seramitler, linoneik asit veya linonelik asidin pantotenik asit, farklı vitaminler (A,C,E) eklenebilir. Nem çekici olarak gliserin, sorbitol, propilen glikol, dipropilen glikol, 1,3-butilen glikol, polietilen glikoller, sodyum laktat, üre, PCA gibi hidrofilik ve su moleküllerini çeken özellikte maddeler kullanılır.

Nemlendirici ve yumuşatıcı ürünler, düşük viskoziteli (akışkan) emülsiyon (şeffaf veya opak losyon), yüksek viskoziteli emülsiyon (krem), çözelti (şeffaf losyon) veya jel şeklinde üretilmiş sistemlerdir.

Jel şeklinde hazırlanmış olanlar sulu veya yağlı jel özelliğindedirler. **Sulu jel şeklinde üretilenlerden**, yüksek oranda nem çekici içerenler, masaj amaçlı kullanılır. Yalnızca su takviyesi amacıyla kullanılan sulu jeller örtücülük özelliği az olan ürünlerdir. Özellikle yaz mevsiminde kullanılmak üzere veya yağlı cilde sahip kişilere önerilmektedir.

Yağlı jeller ise, temelde ciltteki nemin buharlaşmasını engelleyerek ve yağ takviyesi yaparak, kiş mevsiminde kullanılmak üzere veya kuru ciltli kişilere önerilen ürünlerdir. Yağlı jeller esas olarak emülsiyon yapısındadırlar.

Losyonlar içerdikleri yağ oranı ve emülsiyon tipine göre sınıflandırılabilir. S/Y tipinde olanların yağ oranları % 30–50 arasında, Y/S tipinde olanların yağ oranı ise % 3–40 arasında değişir. Bu ürünler cilt yüzeyine çok kolay yayılır. Bazıları masaj amaçlı, bazıları makyaj altı ürünü olarak, bir kısmı da el-ayak ve vücut için kullanılmaktadır.

Dış fazı su olan losyonlar gündüz kullanımı için önerilirken, dış fazı yağ olanlar gece kullanımı için daha uygundur. Son zamanlarda “oil-free” olarak adlandırılan, yağ olarak uçucu silikonları içeren, cilde uygulandıktan sonra silikon buharlaşmakta ve yağlılık hissi oluşmadan cildi nemlendiren ürünlerde vardır. Cilt üzerindeki fazla yağı alarak parlamayı önlemek amacı ile bu ürünlere talk, kil veya bazı sentetik polimerlerde eklenebilmektedir.

Krem olarak adlandırılan akıcı özellikte olmayan ürünlerin temel amacı, losyonlardan daha fazla örtücü özellik göstermeleri nedeniyle, cildin nem dengesini korumak ve aynı zamanda cildi nemlendirip yumuşatmaktır. Masaj amaçlı veya makyaj amaçlı da kullanılmaktadırlar.

Dış fazı su olan kremlerin içerdiiği yağ oranı %10–85 arasında, dış fazı yağ olanların yağ oranı ise % 20–85 arasında değişmektedir. Dış fazı yağ olanlar örtücü özellikleri daha iyi olmasına rağmen, cilt üzerinde yağlılık ve yapışkanlık hissi oluşturabilir. Formülasyonların hazırlanmasında, yüzey etkin madde olarak noniyonik özellikte olanlar (gliseril monosetearat, sorbitan yağ asidi esterleri gibi) veya anyonik özellikte olanlar (yağ asidi sabunları veya Na-alkil sülfatlar gibi) kullanılmaktadır. Bazı kremlerde her iki tip yüzey etkin madde birlikte kullanılabilir.

Setearat sabunu yüzey etkin madde olarak kullanıldığı kremler, “Vanishing” krem veya setearat kremi adıyla bilinmektedir. Bu kremler cilde sürüldükten sonra fark edilmezler ve cilt üzerinde mat bir film oluşturdukları için, gündüz kullanımında en çok tercih edilen ürünlerdir. % 10–20 oranında yağ içeren dış fazı su olan ürünlerin formülasyonunda, sabun yapısındaki yüzey etkin maddelerin yanı sıra, noniyonik özellikte yüzey etkin maddelerde kullanılır.

Yağ oranı % 20'den fazla olan kremler vanishing krem diye adlandırılmazlar. Vanishing kremlerin yağlı fazlı, yüksek kaliteli stearik asitten oluşur. Bu stearik asit, % 50 palmitik asit % 48 distearik asit, % 1 oleik asit, % 1 miristik asitten oluşan bir karışımdır. Formülasyonda serbest yağ asitlerinin varlığı nedeni ile, kremin pH 'sı sabun molekülünden dolayı alkali değil, nötr (6.0–6.9) olmaktadır. Vanishing krem cilde mat bir görünüm vermesine karşın, kendisi inci gibi parlar. Bunu engellemek için lanolin veya lanolin esterleri eklenir. Formülasyonda ayrıca nem çekici maddeler olan sorbitol veya propilen glikol bulunmaktadır.

Vanishing krem yapısına, sıvı parafin, yüksek oranda setil alkol, lanolin ve türevleri, izopropil miristat veya izopropil linoleat gibi yağlı maddelerin eklenmesi ile fon-dö-ten kremler elde edilir. İnci gibi parlamayan, cilt üzerinde yağlılık hissi oluşturmayan fon-dö-ten kremler tutma özelliklerinin çok iyi olması nedeni ile, iyi bir makyaj altı kremidir. Pigment içeren renkli fon-dö-ten kremlerde vardır. Bu ürünler talk, titanyum dioksit veya bentonit gibi maddeler içermektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İŞLEM BASAMAKLARI	ÖNERİLER
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortamı hazırlayınız (bk. Ön Hazırlık Mod.). ➤ Kişisel hijyeninizi yapınız (bk. Ön hazırlık Mod.). ➤ Araç-gereçlerin hijyenini yapınız. (bk. Ön Hazırlık Mod.). ➤ Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştiriniz. ➤ Müşteriyi bakım yatağına yatırınız. ➤ Müşteriye saç bandı takarak saçı toplayınız. ➤ Müşteriye koruyucu örtü takınız. ➤ Cildi teşhis ediniz (bk. Cilt ve Saç Analizi). ➤ Cilt tipine uygun nemlendirici ürünü seçiniz. ➤ Spatula yardımıyla yeteri miktarda nemlendirici alarak avuç içine koyunuz. ➤ Elleri birbirine sürterek avuç içinde nemlendiriciyi yayınız. ➤ Yüz ve boyun bölgesine masaj hareketleriyle sürünüz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cilt teşhisini mutlaka makyajsız ciltte yapınız. ➤ Yeteri miktarda ürün kullanmaya özen gösteriniz. ➤ Nemlendiriciyi cilt nemliyken sürünüz. ➤ Uygulamaları güler yüzlü yapınız. ➤ Sakin olunuz. ➤ Tutumlu olunuz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

UYGULAMALI TEST

Arkadaşınızın cildini teşhis ederek, uygun ürünü seçerek uygulama faaliyetlerindeki gibi uygulayınız. Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERİ		Evet	Hayır
1	Ortamı hazırladınız mı?		
2	Kişisel hijyeninizi yaptınız mı?		
3	Araç-gereçlerin hijyenini yaptınız mı?		
4	Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştirdiniz mi?		
5	Müşteriyi bakım yatağına yatırdınız mı?		
6	Müşteriye saç bandı takarak saçı topladınız mı?		
7	Müşteriye koruyucu örtü taktınız mı?		
8	Cildi teşhis ettiniz mi?		
9	Cilt tipine uygun nemlendirici ürünü seçtiniz mi?		
10	Spatula yardımıyla yeteri miktarda nemlendirici avuç içine koydunuz mu?		
11	Elleri birbirine sürerek avuç içinde nemlendiriciyi yaydınız mı?		
12	Yüz ve boyun bölgesine masaj hareketleriyle sürdünüz mü?		
13	DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
14	Cilt teşhisini makyajsız ciltte mi yaptınız?		
15	Yeteri miktarda ürün kullanmaya özen gösterdiniz mi?		
16	Sakin davrandınız mı?		
17	Güler yüzlü oldunuz mu?		
18	Tutumlu oldunuz mu?		
19	Nazik davrandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak yada öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

- Aşağıdakilerden hangisi nemlendiricilerin cilt üzerindeki etkisinden değildir?
  - Cildin var olan esnekliğini korumak
  - Cildi nemlendirmek
  - Cildi yumuşatmak
  - Dış etkenlerin neden olacağı hasarı önlemek
  - Cildin kan dolaşımını hızlandırmak
- Str. Corneum tabakasındaki su miktarı % kaçın altına inmesiyle kozmetik kuru deri belirtisi ortaya çıkar?
  - %3
  - %5
  - %10
  - %15
  - %20
- Deriden su kaybını engelleyen en önemli tabaka aşağıdakilerden hangisidir?
  - Str. Corneum
  - Str. Lucidum
  - Str. Granulosum
  - Str. Spinozum
  - Str. Basale
- Aşağıdakilerden hangisinin kaybı kuru deri belirtilerinin oluşmasında en önemli etkindir?
  - Epidermal lipitler
  - Sebum
  - Ter bezleri
  - Keratin hücreleri
  - Yağ bezleri
- Aşağıdakilerden hangi tabakada epidermal lipitler bulunur?
  - Str. Corneum
  - Str. Lucidum
  - Str. Granulosum
  - Str. Spinozum
  - Str. Basale

6. Epidermal lipitler yapılarında aşağıdakilerden hangisini ıçermez?
- A) %50 seramit
  - B) %25 kolesterol
  - C) %25 yağ asitleri
  - D) %25 sodyum laktat
7. Sulu jel kıvamında üretilen nemlendiricilerden yüksek oranda nem çeken nemlendiriciler hangi amaçla kullanılır?
- A) Temizleme
  - B) Nemlendirme
  - C) Masaj
  - D) El kremi
  - E) Vücut kremi
8. Nemlendiricilerin içindeki nem çekici maddeler(hümektanlar), atmosferdeki nem oranı % kaç olursa Str. Corneumdaki nem miktarını artırır?
- A) % 5-10
  - B) % 10-20
  - C) % 20-30
  - D) % 30-40
  - E) % 40-50
9. Nemlendiricilerin içindeki nem çekici maddeler, çevredeki atmosfer neminin az olması durumunda, cildin gerekli nemini hangi tabakadan çekerler?
- A) Str. Corneum'un altındaki tabakalardan
  - B) Str.lucidum'un üstündeki tabakadan
  - C) Asit manto katmanından
  - D) Keratin tabakasından
  - E) Hipodermis
10. Aşağıdakilerden hangisi nem çekici maddeler değildir?
- A) Gliserin
  - B) Sorbitol
  - C) Sodyum laktat
  - D) Propilen glikol
  - E) Titanyum dioksit
11. Aşağıdakilerden hangisi stearik asitin meydana geldiği madde değildir?
- A) %50 palmik asit
  - B) %48 distearik asit
  - C) %1 oleik asit
  - D) %1 miristik asit
  - E) %1 izopropil linoleat

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, cilt türüne uygun tıraş kozmetikleri seçerek tekniğine göre uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Kozmetik satış noktalarına giderek çeşitli markalara ait;

- Tıraş kozmetikleri çeşitlerini,
- Ürünün içeriklerini,
- Uygulama yöntemlerini, araştırarak rapor haline getiriniz. Öğrendiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

4- TIRAŞ KOZMETİKLERİ

4.1.İslak Tıraş İçin Kullanılan Kozmetikler

İslak tıraş için kullanılan ürünlerin temel işlevi, sakalı yumuşatmak ve tıraş bıçağının cilt üzerinde rahatça kaymasını sağlamaktır. Bu ürünler cilt için tahriş edici özellik göstermemeli, kesilen kılların yüzden kolayca uzaklaşmasını sağlamalı, cilt üzerine uygulandığında tıraş kremi bitmeden kurumamalı, fiziksel ve kimyasal dayanıklılığı sağlanmış olmalıdır.

Yumuşama kılların suyu emmesi sonucu oluşur. Bu sırada suyun sıcak olması kılın suyu emme hızını artırır. Sakalın yumuşama hızı, ıslatıcı maddelerin varlığına, pH'nın artırılmasına veya kıl üzerindeki sebum'un uzaklaştırılmasına bağlı olarak değişebilir. Tıraşın ıslak veya kuru yapılması, ihtiyaç duyulan ürünün cinsini ve özelliklerini etkilemektedir. Bu nedenle, tıraş için kullanılan ürünler ıslak tıraş için, kuru tıraş için ve tıraş sonrası ürünler olmak üzere üç bölümde incelenmektedir.

4.1.1. Köpüren Tıraş Kremleri

4.1.1.1.Tanımı

Küçük hava kabarcıklarından oluşan, yoğun köpük oluşturabilen, fırçaya ve cilt üzerine kolayca yayılabilen, su ile kolayca uzaklaştırılabilen, ısıtıcı özelliği iyi olan, tahrişe neden olmayan ürünlerdir. Sakalı iyi yumuşattığı için tercih edilen ürünlerdir.

4.1.1.2. İçerikleri

Köpüren tıraş kremleri, alkali metal sabunlarının su ve gliserin içindeki dağılımlarıdır. Ürün %30–50 arasında sabun içermektedir. %75 stearik asit ve %25 Hindistan cevizi yağı ile köpük karışımı çok iyi olan kremler elde edilmektedir. Yağ asitlerinin sabunlaşması için genellikle, sodyum ve potasyum hidrosit karışımı 1.5 oranında kullanılır.

Ürünün kurumaması için kütleyle, %15 civarında gliserin, sorbitol veya propilen glikol gibi nemlendirici madde içerir. Bu maddeler aynı zamanda kremin daha yumuşak olmasını sağlar. Zeytinyağının da aynı zamanda yumuşatıcı olarak kullanılabilceğı bildirilmiştir. Köpüğün devamlılığını sağlamak amacıyla, değişik yüzey etkin maddeler veya serinletici maddeler, anti bakteriyel maddeler de kullanılmaktadır.

Köpüren tıraş kremlerinin pH değeri 10 civarındadır. Yağ asitlerinin bulunduğu bu karışımda, pH değerinin yüksek olması dikkat çekicidir. Bunun nedeni sabunlaşmayan alkalinin ortamda kalmasıdır. Köpüren tıraş kreminin inci gibi parlamasının nedeni, ortamdaki yağ asitleri ve stearat sabununun sıvı kristal bir yapı oluşturmasıdır.

4.1.1.3.Uygulama Yöntemi

Sakal bölgesi önceden su ile ıslatılır. Islak sakal fırçasının üstüne kâfi miktarda tıraş kremi konur. Sakal bölgesinde dairesel hareketlerle, sakal fırçasındaki krem köpürtülerek sakallar yumuşatılır.

4.1.2.Köpüren Tıraş Çubukları

4.1.2.1.İçerikleri

Bu ürünler, %80 oranında yağ asidi sabunu, %5–10 gliserin ve %8–10 arasında su içeren karışımın yongalar haline getirilip kurutulmasından sonra, renk, koku, opaklık verici maddelerle karıştırılması ve daha sonra şekil verilmesiyle elde edilir. Yağ asidi ve sabun oranı açısından köpüren tıraş kremlerine benzer.

4.1.2.2.Uygulama Yöntemi

Sakal bölgesi önceden su ile ıslatılır. Sakal fırçası suda ıslatılarak köpüren tıraş çubuğuna dairesel hareketlerle sürülerek köpürtülür. Daha sonra dairesel hareketlerle yüze sürülerek sakallar yumuşatılır.

4.1.3. Tıraş Köpükleri

4.1.3.1. Tanımı

Aerosol şeklinde ambalajlanan bu ürünlerin esası Y/S emülsiyonlarıdır. Bu yapı basınç altında sıvı duruma gelmiş itici gazın, sulu faz veya yüzey etkin maddeden oluşan karışım içinde dağılması sonucu oluşur. Püskürtülme sırasında, dışa yüzey etkin madde ve sulu karışımdan, içi ise itici gazdan oluşan damlacıklar havaya yayılır. Basınç normale döndüğü için, damlacıkların içindeki gaz derhal buharlaşır ve su ile yüzey etkin maddeden oluşan köpük meydana gelir.

4.1.3.2. İçerikleri

Bu ürünlerin formülasyonunda, yağ asitleri, alkali madde, yüzey etkin madde, nemlendirici, kaydırıcı, serinletici ve koruyucu madde, itici gaz kullanılmaktadır. Köpüğün miktarına göre değişen yağ asidi olarak, %7–9 oranında uzun zincirli yağ asidi kullanılmaktadır. Yağ asidi içinde yüksek oranda stearik asit varlığı, oldukça sert köpük oluşumuna neden olmaktadır. Bunun yerine laurik asit kullanımı, köpüğün daha yumuşak olmasına neden olarak, formülün püskürtme özelliklerinin iyileşmesini sağlamaktadır. Sorbitol ve propilen glikol gibi maddeler, formülasyondaki suyun bir kısmını bağlayarak, cilt üzerindeki köpüğün hemen kurummasını engellerler.

Sıvı parafin, düşük viskoziteli silikon yağları, lanolin veya %1–2 oranında izopropil miristat, köpüğün kaydırıcılığını azaltır. Tıraş köpüklerinde yüzey etkin madde kullanımının farklı nedenleri vardır. Bunlar emülsiyonun fiziksel dayanıklılığını artırmak, köpüğün ıslatıcı özelliğini iyileştirmek, köpük ve tıraş artıklarının suda dağılmasını kolaylaştırmak, cildin yumuşamasını sağlamak olarak sıralanabilir.

Tıraş sonrası olası enfeksiyonu önlemek amacıyla, kullanılan ırgasan DP300 veya ufak çizik ve kesiklerin iyileşmesini hızlandırmak için kullanılan allantoin'dir. Bunların sonunda tıraş sonrası yanma hissini önlemek için, mentol gibi serinletici maddeler eklenmektedir. Uyarıcı etkiye sahip maddelerin kullanımı ile, kılın mümkün olan en kısa şekilde kesilmesi sağlanabilir. Bu maddeler kıl çevresindeki kasları uyararak, sakal kılının 0.2- 0.3 mm kadar dışarıya itilmesini sağlarlar. Bu şekilde yapılan bir tıraştan sonra kaslar, tekrar eski duruma geleceğinden, sakal sanki cildin yaklaşık 0.2-0.3 mm altından kesilmiş gibi olur. Bunlar imodozinler, morfolinlerdir.

4.1.4. Sonradan Köpüren Aerosol Jeller

4.1.4.1. Tanımı

Aerosol kabı içinde ambalajlanmış ve jel özelliğinde olan bu ürünler yüze sürüldükten sonra, yapıda bulunan düşük kaynama noktasına sahip alifatik hidrokarbonların buharlaşması ile deri yüzeyinde köpük oluştururlar.

4.1.4.2. İçerikleri

Kullanılan aeresol kabında jel kütlesi ile itici gaz ayrı bölümlerde bulunmaktadır. Jel, sulu sabun karışımı veya suda çözünen sarkosinat tuzu, suda çözünebilen jelleştirici madde ve 37 C° de köpük oluşumunu sağlayacak buharlaşma basıncı 41–96 kPa olan maddeden oluşur. Bu ürünlere benzil alkol eklenmesinin tahriş derecesini azalttığı görülmüştür.

4.1.5. Köpürmeyen Tıraş Kremleri

4.1.5.1. Tanımı

Fırçasız kullanılan ve köpürme özelliği olmayan bu ürünler Y/S özelliğinde emülsiyonlardır. Yapıları vanishing kremlerle çok benzemekle beraber, içerdikleri yağ ve emülsiyon oluşturuçu oranı çok daha yüksektir. Bu ürünler, tıraş sonrasında herhangi bir tahriş oluşturmada cilde mat bir görünüm verirler.

Uygulama sırasında cilt üzerindeki tabaka, tıraş sırasında cildin yumuşamasını sağlayarak olası hasarı azaltır. pH değerlerinin 7.5-8.5 olması daha az tahriş yapmasını sağlar. Ayrıca emülsiyon suyun sakalı ıslatıp yumuşatması zor olduğundan, bu ürünlerin kullanılmasından önce, yüzün sabun ve suyla yıkanıp ıslak cilde sürülmesi önerilmektedir.

4.1.5.2. İçerikleri

Bu ürünleri yağlı fazı, sıvı parafin veya uzun zincirli yağ asidi esterleri yumuşatıcılardan balık yağı, kolesterol, setil alkol, setearil alkol, lanolinden oluşur. Kremin sulu fazında ise, potasyum veya trietanolamin stearat türü sabun oluşturuçular, emülsiyonun fiziksel dayanıklılığını arttırmasının yanı sıra sakalın yumuşamasını ve kolay yıkanabilir olmasını sağlamak için yüzey etkin madde kullanılmaktadır.

Ürününün dayanıklılığını arttırmak için, jel oluşucu maddelerden arap zımkı, sodyum aljinat, polivinil prolidon, poliakrilik asit ve türevleri kullanılırken, kremin kurummasını önlemek için ise nemlendirici madde olarak gliserin, sorbitol, propilen glikol içermektedir.

Sabun içeren köpürmeyen tıraş kremlerinin yanı sıra, sabun içermeyen özellikte köpürmeyen tıraş kremleri de bulunmaktadır. Bunlar temel olarak lauril veya setil alkol gibi uzun zincirli alkoller ve yüzey etkin madde ile hazırlanır. Su kullanılmadan tıraşın yapılmasına olanak veren ve doğrudan sakala sürülerek kullanılan emülsiyon şeklinde hazırlanmış ürünlerin içinde %0.5 oranında balmumu içermektedir.

Başka bir çeşit üründe de süspansiyon halinde çözünmeyen tanecikler kullanılmıştır. Bu taneciklerin tıraş bıçağının cilt üzerinde daha iyi kaymasını ve bıçağın cilde değerek, küçük kesiklerin oluşumunu engellediği belirtilmiştir.

4.2. Kuru Tıraş İçin Kullanılan Kozmetik Ürünler

4.2.1.Tanımı

Elektrikli tıraş makinesiyle yapılan tıraşa kuru tıraş denmektedir. Bu işlem sırasında, sakalın kuru olması gerekir. Ayrıca terleme ile oluşan tabakanın yüzeyden uzaklaştırılması, makine ile cilt üzerindeki sürtünmeyi azaltarak, daha etkili bir tıraş yapılmasına neden olur.

4.2.2.Çeritleri

- Çözelti Şeklinde
- Çubuk Şeklinde
- Toz Şeklinde

4.2.3.İçerikleri

Çubuk şeklinde hazırlananlardan bir kısmı, sodyum stearat ve etanolden oluşmuş, gliserin ve uygun bir kaydırıcı içeren, katı jel görünümlü ürünlerdir. Burada amaç, alkolün kılı sertleştirerek tıraş makinesi tarafından daha kolay kesilmesini sağlamaktır. Çubuk şeklinde hazırlanan diğer bir ürün de, cilt üzerindeki yağ ve ter bezi sağlığını emmek amacıyla hazırlanmıştır. Buna yönelik olarak talk, koloidal, çinko veya magnezyum stearat, magnezyum veya kalsiyum karbonat kullanılmaktadır. Toz halinde olan bu maddelerin, bir bağlayıcı varlığında, yarı katı durumdaki sulu karışımları hazırlanıp kalıplara aktarılır ve daha sonra kütledeki su uçurulur. Uçurucu olarak koloidal magnezyum, aliminyum silikat kullanılır. Bu üretim yönteminin yanı sıra, toz karışımının yüksek basınç altında sıkıştırılması ile çubuk elde edilebilir.

Kuru tıraş için kullanılan toz ürünler, genellikle aeresol kabında tüketiciye sunulmaktadır. Çinko oksit, çinko stearat, kaolen ve kalsiyum karbonat, itici gaz içinde topaklanma eğilimi gösterdikleri için aeresol şeklinde hazırlanamazlar. Talkın bu şekilde kullanılabilmesi için ise, itici gaz içinde dağılmasını sağlayacak kolloidal silika, nişasta, magnezyum karbonat veya stearat formülasyona eklenir. Toz kütleinin oranı, püskürtme düzeneğinin tıkanmaması için, aeresol içeriğinin % 15'inden fazla olmamalıdır.

Çözelti şeklinde hazırlanan kuru tıraş öncesi ürünler, büzücü bir etki oluşturarak, sakalın bir miktar sertleşmesini ve ürperme kaslarını uyararak, kılların mümkün olduğunca dik duruma gelmesini sağlamalıdır. Hızla kuruyarak, yüzdeki mevcut nemi kısa sürede buharlaştırmamalı, ayrıca pH değerini keratinin izoelektrik noktasının altına getirerek, kılın şişmesini, dolayısı ile tıraşın zorlaşmasını engellemelidir. Ürünlerin büzücü etkisi, ürünlerin hidroksiklorür gibi bir maddenin eklenmesi ile arttırılabilir.

Bunlara ek olarak, serinletici madde, uygun bir antiseptik madde ve uyarıcı etki gösteren maddelerde formülasyona sokulabilir. Ürünler sulu çözelti ve yağlı çözelti şeklinde hazırlanabilir. Yağlı çözelti şeklinde hazırlananlar cilt üzerinde kaygan bir tabaka

oluşturarak, tıraş makinesinin neden olabileceği, deri üzerindeki küçük hasarların oluşmasını engeller. Kayganlık oluşturmak amacıyla, izopropil miristat gibi yağ asidi esterleri kullanılmaktadır. Bu ürünler cilde, ya elle doğrudan veya bilyeli kapak düzeneğini taşıyan bir ambalaj ile uygulanabilir.

4.3.Tıraş Sonrası Kullanılan Kozmetik Ürünler

4.3.1.Tanımı

Islak veya kuru tıraş sırasında, kılların uzaklaştırılmasının yanı sıra, derinin en dıştaki ölü tabakasından da kayıp olmaktadır. Özellikle kılların deriden çıktığı noktalardaki hasar ve tahriş önemlidir. Ayrıca tıraş sırasında deride az veya çok kimyasal tahrişin olduğu, bunun nedeninin de, formülasyonda bulunan sabun veya yüzey etkin maddelerin deri geçirgenliğini artırarak, tahrişe neden olacak moleküllerin, derinin alt tabakalarına ulaşması olduğu bildirilmiştir. Bu nedenden dolayı, tıraş sonrası cildin rahatlaması, tahrişin giderilmesi, gerginlik hissini yok edilerek cildin yumuşaması, tıraşa bağlı olası bir enfeksiyon oluşumunun engellenmesi için, tıraş sonrası bazı kozmetik ürünler kullanılmaktadır.

4.3.2.Çeşitleri

- Çözelti
- Jel
- Köpük
- Losyon
- Toz

4.3.3.İçerikleri

Çözelti tipi tıraş sonrası formülasyonlar, kozmetik pazarında losyon adı altında pazarlanmaktadır. Bunlar temel olarak parfüm içeren sulu etanolü berrak çözeltiler olup, %5'i geçmeyecek oranda gliserin, sorbitol veya propilen glikol gibi nemlendirici maddeler içerir. Formüle, derideki gerginlik hissini yok etmek için, izopropil miristat veya lanolin gibi bir madde de eklenebilir.

Yapılan bir çalışmada, su içermeyen tıraş sonrası ürünlerde silikon yağının kullanılmasının, derideki tahrişi belirgin derecede azalttığı saptanmıştır. Ürün içindeki alkolün, sürüldükten sonra oluşturacağı serinlik etkisinin devamı ve artırılması için, %1'den az oranda mentol kullanılır. Alkolün hafif büzücü etkisini desteklemek amacıyla, formülasyona, hamamelis ekstresi, çinko veya alüminyum türevi maddeler eklenir. Sabun içeren tıraş ürünlerinden sonra alkaliye kaymış deri pH'sını normal deri pH'sına getirebilmek için, borik asit veya laktik asit kullanılabilir. Ayrıca, deride tıraş sonrasında oluşan küçük yaraların iyileşmesini hızlandırmak için, %0.1-0.2 oranında allantoin de sıklıkla formülasyona eklenebilir.

Çözelti veya jel şeklinde hazırlanan tıraş sonrası ürünleri yüksek oranda etanol içermeleri nedeniyle, deride ek bir tahrişe neden olabilirler. Bu sorunu gidermek düşük alkol oranına sahip veya Y/S emülsiyonu şeklinde hazırlanmış bir ürünün, kullanılması ile mümkün olabilir.

Toz şeklinde hazırlanmış olanların yararları, tıraş sonrasında oluşan küçük çizik veya yaraların örtülmesi ve cildin parlamasının önlenmesidir. Bu amaçla, talk kaolen, magnezyum karbonat, kalsiyum karbonat, çinko oksit veya titanyum dioksit kullanılmaktadır.

Tıraş sonrası hazırlanan ürünlere, olası bir enflamasyonun engellenmesi için, yapıda antienflamatuar (iltihap sökücü) madde bulunan bitkisel karışımların, hidrokortizon asetatın, asetil salisilik asidin eklenebileceği bildirilmiştir. Ayrıca bu preparatlara, protein hidrolizatları, pantenol, sodyum laktat veniazinamid gibi maddeler eklenerek, tıraş sonrasında derinin bakımını da sağlayacak ürünler hazırlanabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ-4

İŞLEM BASAMAKLARI	ÖNERİLER
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortamı hazırlayınız. ➤ Kişisel hijyeninizi yapınız. ➤ Araç-gereçlerin hijyenini yapınız. ➤ Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştiriniz. ➤ Müşteriyi bakım koltuğuna oturtunuz. ➤ Müşteriye koruyucu örtü takınız. ➤ Cildi ve kılı teşhis ediniz. ➤ Cilde ve kıl yapısına uygun tıraş ürünü seçiniz. ➤ Uygulama yöntemine göre sakal fırçasına ya da parmak uçlarına ürün sıkınız. ➤ Uygulama yöntemine göre ıslak sakal fırçasıyla ya da parmak uçlarıyla, sakal bölgesine ürünü dairesel masaj yaparak sürünüz. ➤ Sakalın yumuşadığına karar verdikten sonra tıraş uygulamasına başlayınız. ➤ Tıraş sonrası ürünü yüz ve boyun bölgesine masaj hareketleriyle uygulayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yeterli miktarda ürün kullanmaya özen gösteriniz. ➤ Sakal yumuşayınca kadar ürünü masaj yaparak sürünüz. ➤ Uygulamaları güler yüzlü yapınız. ➤ Sakin olunuz. ➤ Nazik olunuz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

UYGULAMALI TEST

Arkadaşınızın cildini teşhis ederek, uygun ürünü seçerek uygulama faaliyetlerindeki gibi uygulayınız. Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERİ		Evet	Hayır
1	Ortamı hazırladınız mı?		
2	Kişisel hijyeninizi yaptınız mı?		
3	Araç-gereçlerin hijyenini yaptınız mı?		
4	Araç-gereçleri düzenli şekilde yerleştirdiniz mi?		
5	Müşteriyi bakım koltuğuna oturtunuz mu?		
6	Müşteriye koruyucu örtü taktınız mı?		
7	Cildi ve kılı teşhis ettiniz mi?		
8	Cilde ve kıl yapısına uygun tıraş ürünü seçtiniz mi?		
9	Uygulama yöntemine göre sakal fırçasına ya da parmak uçlarına ürün sıktınız mı?		
10	Uygulama yöntemine göre ıslak sakal fırçasıyla ya da parmak uçlarıyla, sakal bölgesine ürünü dairesel masaj yaparak sürdünüz mü?		
11	Sakalın yumuşadığına karar verdikten sonra tıraş uygulamasına başladınız mı?		
12	Tıraş sonrası ürünü yüz ve boyun bölgesine masaj hareketleriyle uyguladınız mı?		
13	DÜZENLİ VE KURALLARA UYGUN ÇALIŞMA		
14	Yeterli miktarda ürün kullanmaya özen gösteriniz.		
15	Sakin davrandınız mı?		
16	Güler yüzlü oldunuz mu?		
17	Tutumlu oldunuz mu?		
18	Nazik davrandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksikliklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST

Bu faaliyette kazanmış olduğunuz bilgileri aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

1. Tıraş ürünlerinde uyarıcı etkiye sahip maddeler hangi amaçla kullanılır?
  - A) Yağ bezlerini uyararak sebum salgısını artırır.
  - B) Kıl kaslarını uyararak kılın kısa kesilmesini sağlar.
  - C) Ter bezlerini uyararak ter salgısını artırır.
  - D) Deriyi uyararak deri gözeneklerin kapanmasını sağlar.
2. Tıraş köpüklerinde yüzey etkin madde kullanımının farklı nedenleri aşağıdakilerden hangisi değildir?
  - A) Fiziksel dayanıklılığı artırmak.
  - B) Köpüğün ıslatıcı özelliğini iyileştirmek.
  - C) Köpük ve tıraş artıklarının suda dağılmasını kolaylaştırmak.
  - D) Cildin yumuşamasını sağlamak.
  - E) Sakalın sertleşmesini sağlamak.
3. Sakalın yumuşama hızı aşağıdaki kozmetik maddelerinden hangisine göre değişmez?
  - A) Islatıcı maddenin varlığına
  - B) pH'ın artırılmasına
  - C) Kıl kasları uyarıcılarına
  - D) Kıl üzerindeki sebum uzaklaştırıcılarına
4. Köpürmeyen tıraş kremlerinde jel oluşturucu madde olarak aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?
  - A) Arap zankı
  - B) Sodyum aljinat
  - C) Polivinil prolidon
  - D) Poliakrilik asit
  - E) Sorbitol
5. Yoğun köpük oluşturabilen, fırçaya ve cilt üzerine kolayca yayılabilen, su ile kolayca uzaklaştırılabilen, ısıtıcı özelliği iyi olan, tahrişe neden olmayan tıraş kozmetikleri aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Tıraş köpükleri
  - B) Köpüren tıraş çubukları
  - C) Köpüren tıraş kremi
  - D) Sonradan köpüren aerosol jeller
  - E) Köpürmeyen tıraş kremleri

6. Köpüren tıraş kremlerinin pH değeri yaklaşık ne kadardır?
A) %5
B) %7
C) %10
D) %13
E) %15
7. Aşağıdakilerden hangisi ıslak tıraş kozmetiklerinin içine girmez?
A) Tıraş köpükleri
B) Köpüren tıraş çubukları
C) Köpüren tıraş kremi
D) Sonradan köpüren aerosol jeller
E) Köpüren tıraş tozları
8. Sabun içeren tıraş ürünlerinden sonra alkaliye kaymış deri pH'sını normal deri pH'sına getirebilmek için, tıraştan sonra kullanılan nemlendiricilere, nemlendirici madde olarak aşağıdakilerden hangisi katılır?
A) Borik asit veya laktik asit
B) Alüminyum oksit
C) Sodyum tetraborat dekahidrat
D) Metil alkol
E) Setil alkol
9. Tıraş sonrası kozmetikleri hangi amaçla kullanılmaz?
A) Cildi rahatlatmak
B) Cildi yumuşatmak
C) Olası enfeksiyonu önlemek
D) Cilde gerginlik hissi vermek
E) Cildin tahrişini gidermek

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayarak, modül faaliyetinde kazanmış olduğunuz bilgilerinizi ölçünüz.

1. Cildi temizlemenin amacı aşağıdakilerden hangisi değildir?
A) cilt üzerinde birikmiş sebum artıklarını temizlemek.
B) Sebum oksidasyonu ile oluşan yapıları temizlemek.
C) Ölü deri hücrelerini temizlemek.
D) Pigment hücrelerini temizlemek.
E) Derinin ter gibi fizyolojik atıklarını temizlemek.
2. Nem çekici maddeler, çevredeki atmosfer neminin az olması durumunda, cildin gerekli nemini hangi tabakadan çekerler?
A) Str. Corneum'un altındaki tabakadan
B) Str.lucidum'un üstündeki tabakadan
C) Asit manto katmanından
D) Keratin tabakasından
E) Hipodermis
3. Cilt sıkıştırıcıların cilt üzerindeki etkisi, aşağıdakilerden hangisi değildir?
A) Sebum üretimini kontrol altına almak.
B) Cildi ferahlatmak.
C) Cilt gözeneklerini daraltmak.
D) Cilt temizleme ürünlerinin ciltteki atıklarını almak.
E) Kan akışını hızlandırmak
4. Ağır makyaj temizliğinde rahatlıkla kullanılan yıkanarak kolayca uzaklaştırılan temizleme jeli aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sulu jeller
B) Yağlı jeller
C) Losyonlar
D) Sorbitol jeller
E) Glikollü jeller
5. Bazı cilt sıkıştırıcılar içinde bulunan alfa hidroksi asitin en önemli kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Cildin nemlendirilmesi.
B) Kan dolaşımını artırmak.
C) Cildi ölü hücrelerden kurtarmak.
D) Cildi temizlemek.
E) Gözenekleri sıkıştırmak.

6. Temizleme sütünün emülsiyon tipi aşağıdakilerden nasıldır?
A) Y/S
B) S/Y
C) Lanolinli
D) Alkollü
E) Gliserinli
7. Cilt sıkıştırıcılarında alkol içinde süspande olarak hazırlanan sebum emici madde aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kil.
B) Hamamelis.
C) Gliserin.
D) Sorbitol.
E) Lanolin
8. Temel maddeler esas alınarak yapılan maskelerin sınıflandırılmasına aşağıdakilerden hangisi girmez?
A) Mum esaslı maskeler
B) Kauçuk esaslı maskeler
C) Hidrokolloid esaslı maskeler
D) Kıl esaslı maskeler
E) Meyve esaslı maskeler
9. Cilt sıkıştırıcıların alkol oranı düşük olanı aşağıdakilerden hangi cilt tipi için uygundur?
A) Yağlı.
B) Kuru.
C) Normal.
D) Hassas.
E) Karma.
10. Cilt sıkıştırıcıların alkol oranı yüksek olanı aşağıdakilerden hangi cilt tipi için uygundur?
A) Yağlı.
B) Kuru.
C) Normal.
D) Hassas.
E) Karma
11. Aşağıdakilerden hangisi nemlendiricilerin cilt üzerindeki etkilerinden değildir?
A) Cildin var olan esnekliğini korumak
B) Cildi nemlendirmek
C) Cildi yumuşatmak
D) Dış etkenlerin neden olacağı hasarı önlemek
E) Cildin kan dolaşımını hızlandırmak

12. Maskelerin cilt üzerindeki en önemli etkisi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kan akışını hızlandırmak
B) Nem kaybını önlemek
C) Gözenekleri daraltmak
D) Yüz sıkı sıkıya kavramak
13. Ciltten soyularak uzaklaştırılan maskeler beraberinde keratin tabakasını almalarından dolayı en fazla haftada kaç kez kullanılması uygundur?
A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5
14. Fiziksel soyucular(peeling) epidermis'deki hangi tabakayı soyarlar?
A) Str. Corneum
B) Str. Lucidum
C) Str. Granulosum
D) Str. Spinozum
E) Str. Basale
15. Fiziksel soyucularda kullanılan maddelerden hangisi en aşındırıcıdır?
A) Aliminyum oksit
B) Sodyum tetraborat dekahidrat
C) Metil alkol
D) Setil alkol
E) Na lauril sülfat
16. Str. Corneum tabakasındaki su miktarı % kaçın altına inmesiyle kozmetik kuru deri belirtisi ortaya çıkar?
A) %3
B) %5
C) %10
D) %15
E) %20
17. Aşağıdakilerden hangisinin kaybı kuru deri belirtilerinin oluşmasında en önemli etkendir?
A) Epidermal lipitler
B) Sebum
C) Ter bezleri
D) Keratin hücreleri
E) Yağ bezleri

18. Epidermal lipitler aşağıdakilerden hangi tabakada bulunur?
- A) Str. Corneum
  - B) Str. Lucidum
  - C) Str. Granulosum
  - D) Str. Spinozum
  - E) Str. Basale
19. Tıraş kozmetiklerinde uyarıcı etkiye sahip maddeler hangi amaçla kullanılır?
- A) Yağ bezlerini uyararak sebum salgısını artırır.
  - B) Kıl kaslarını uyararak kılın kısa kesilmesini sağlar.
  - C) Ter bezlerini uyararak ter salgısını artırır.
  - D) Deriyi uyararak deri gözeneklerin kapanmasını sağlar.
20. Köpüren tıraş kremlerinin pH değeri yaklaşık ne kadardır?
- A) %5
  - B) %7
  - C) %10
  - D) %13
  - E) %15
21. Yoğun köpük oluşturabilen, fırçaya ve cilt üzerine kolayca yayılabilen, su ile kolayca uzaklaştırılabilen, ısıtıcı özelliği iyi olan, tahrişe neden olmayan tıraş kozmetikleri aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Tıraş köpükleri
  - B) Köpüren tıraş çubukları
  - C) Köpüren tıraş kremi
  - D) Sonradan köpüren aerosol jeller
  - E) Köpürmeyen tıraş kremleri
22. Tıraş sonrası kozmetikleri hangi amaçla kullanılmaz?
- A) Cildi rahatlatmak
  - B) Cildi yumuşatmak
  - C) Olası enfeksiyonu önlemek
  - D) Cilde gerginlik hissi vermek
  - E) Cildin tahrişini gidermek

Verdiğiniz cevapları cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	E
4	B
5	C
6	A
7	A
8	E
9	A
10	E
11	A
12	A
13	B
14	A
15	A

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	E
2	A
3	C
4	B
5	A
6	B

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

1	E
2	C
3	A
4	A
5	A
6	D
7	C
8	E
9	A
10	E
11	E

ÖĞRENME FAALİYETİ-4 CEVAP ANAHTARI

1	B
2	E
3	C
4	E
5	C
6	C
7	E
8	A
9	E

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	E
3	E
4	B
5	C
6	A
7	A
8	E
9	B
10	A
11	B
12	C
13	B
14	A
15	A
16	C
17	A
18	A
19	B
20	C
21	C
22	D

KAYNAKÇA

- YAZAN Yasemin, **Kozmetik Bilimi**, 1. Baskı, Nobel Tıp Kitapevi, İstanbul 2004.
- GÜVEN Kasım Cemal, **Tıbbi ve Kozmetik Formüller**, Nobel Tıp Kitapevi, 10. Baskı, İstanbul 2001.
- HEKİMOĞLU SÜEDA, Atilla HINCAL, **Deri Yaşlanması ve Kozmetiklere Bir Bakış**. Hacettepe Kozmetoloji Günleri 1, Ankara, 1997.
- ŞÜKRAN Tunalı, Hayriye SARICAOĞLU, Emel B.BAŞKAN,, **Anti-Aging**. 3 Uludağ Dermatokozmetoloji Günleri. 1. Baskı, Bursa 2005.
- EATON Ann, Florence OPENSHEW, **Kozmetik Makyaj ve Manikür**, 2. Baskı, MEB Basımevi, İstanbul, 2000.